

**КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ НАВЧАЛЬНИХ ДОСЯГНЕНЬ
ЗДОБУВАЧІВ
ОСВІТИ З ІНФОРМАТИКИ**

Оцінювання навчальних досягнень учнів здійснюється за 12 бальною шкалою.

Рівень	Бали	Критерії оцінювання з інформатики
Початковий	1	Учень»: розпізнає окремі об'єкти, явища і факти предметної галузі; знає і виконує правила техніки безпеки під час роботи з комп'ютерною технікою
	2	Учень: розпізнає окремі об'єкти, явища і факти предметної галузі та може фрагментарно відтворити знання про них
	3	Учень: має фрагментарні знання незначного загального обсягу (менше половини навчального матеріалу) за відсутності сформованих умінь та навичок
Середній	4	Учень: має початковий рівень знань, значну (більше половини) частину навчального матеріалу може відтворити: виконує елементарне навчальне завдання із допомогою вчителя; має елементарні навички роботи на комп'ютері
	5	Учень: має рівень знань вищий, ніж початковий; може з допомогою вчителя відтворити значну частину навчального матеріалу; має стійкі навички виконання елементарних дій з опрацювання даних на комп'ютері

	6	Учень,: пояснює основні поняття навчального матеріалу; може самостійно відтворити значну частину навчального матеріалу: вміє за зразком виконати просте навчальне завдання; має стійкі навички виконання основних дій з опрацювання даних на комп'ютері
Достатній	7	Учень: вміє застосовувати вивчений матеріал у стандартних ситуаціях; може пояснити основні процеси, що відбуваються під час роботи інформаційної системи, та наводити власні приклади па підтвердження деяких тверджень; вміє виконувати навчальні завдання передбачені програмою
	8	Учень вміє: аналізувати навчальний матеріал, в цілому самостійно застосовувати ного на практиці; контролювати власну діяльність; самостійно виправляти вказані вчителем помилки; самостійно визначати спосіб розв'язування навчальної задачі; використовувати довідкові системи програмних засобів
	9	Учень: вільно володіє навчальним матеріалом, застосовує знання на практиці: вміє систематизувати і узагальнювати отримані відомості; самостійно знаходить і виправляє допущені помилки; може аргументовано обрати раціональний спосіб виконання навчального завдання; використовує електронні засоби для пошуку потрібних відомостей.

Високий	10	Учень: володіє міцними знаннями, самостійно визначає проміжні етапи власної навчальної діяльності, аналізує нові факти, явища: вміє самостійно знаходити додаткові відомості та використовує їх для реалізації поставлених перед ним навчальних завдань», судження його логічні і достатньо обґрунтовані; має сформовані навички керування інформаційними системами
	11	Учень: володіє узагальненими знаннями з предмета: вміє планувати особисту навчальну діяльність, оцінювати результати власної практичної роботи; вміє самостійно знаходити джерела даних і відомостей та використовувати їх відповідно до мети і завдань власної пізнавальної діяльності; використовує набуті знання і вміння у ситуаціях: вміє викопувати завдання, не передбачені навчальною програмою: має стійкі навички керування інформаційними системами
	12	Учень: має стійкі системні запитання та творчо їх використовує у процесі продуктивної діяльності; вільно опановує та використовує нові інформаційні технології для поповнення власних знань та розв'язування задач; має стійкі навички керування інформаційними системами в нестандарті ситуаціях

ПРАВИЛА ОЦІНЮВАННЯ НАВЧАЛЬНИХ ДОСЯГНЕНЬ ЗДОБУВАЧІВ ОСВІТИ З ІНФОРМАТИКИ

Оцінювання навчальних досягнень учнів з інформатики здійснюються в трьох аспектах: рівень володіння теоретичними знаннями, рівень сформовані практичних умінь та навичок, ступінь самостійності у застосуванні ІКТ в конкретній життєвій або навчальній ситуації, враховуючи:

рівень засвоєння та оволодіння предметними знаннями (репродуктивний, реконструктивний, частково пошуковий і пошуковий);

рівень сформованої способів навчально пізнавальної діяльності (.учень копіюю зразок способу діяльності, виконує спосіб діяльності за зразком, застосовує аналогії, підходить творчо до їх розв'язання);

ступінь самостійності при виконанні навчальних завдань різного тину (працює під безпосереднім керівництвом учителя; погребує значної допомоги вчителя; потребує незначної опосередкованої допомоги; працює самостійно);

- ступінь самостійності у застосуванні ІКТ в конкретній життєвій або навчальній ситуації, враховуючи рівень володіння практичними вміннями та навичками під час виконання практичних робіт на комп'ютері.

ОСОБЛИВОСТІ ОЦІНЮВАННЯ ВИКОНАННЯ ПРАКТИЧНИХ РОБІТ З ІНФОРМАТИКИ

До навчальних досягнень учнів з інформатики, які підлягають оцінюванню, належить:

- теоретична база знань: уявлення про інформацію. її властивості, інформаційні процеси та інформаційні системи, загальні принципи розв'язувати задач за допомогою комп'ютера з використанням програмного забезпечення загального та конкретно предметного призначення, формулювання проблем і постановку задач, побудову відповідних інформаційних моделей, основи алгоритмізації і програмування, принципи будови та дії комп'ютера, уявлення про можливості використання глобальної мережі Інтернет, пошук потрібних відомостей.

- практичні навички: навички роботи з пристроями введення-виведення даних, прикладним програмним забезпеченням загального і навчального призначення програмами технічного обслуговування апаратної складової, операційними системами, програмами для архівування файлів, антивірусними програмами, редакторами текстів, графічними редакторами, засобами підготовки комп'ютерних презентацій та публікацій, табличними процесорами, системами управління базами даних,

інформаційно пошуковими системами, експертними системами. Мультимедійними комп'ютерними енциклопедіями, педагогічними програмними засобами для комп'ютерної підтримки з різних предметів, програмами-браузерами для перегляду гіперпосилання сторінок, програмами для роботи з електронною поштою, пошуку потрібних відомостей в глобальній мережі Інтернет, створення гіпертекстових сторінок тощо; навички складання. описування та реалізації найпростіших алгоритмів і програм з використанням різних засобів їх подання, зокрема деякої мови програмування.

Оцінювання якості підготовки учнів з інформатики здійснюється в двох аспектах: рівень володіння теоретичними знаннями та здатність до застосування вивченого матеріалу у практичній діяльності.

Парна робота за комп'ютером буває корисною на початку навчання або при вивченні нової складної теми.

Учень, що працює самостійно за комп'ютером один, може не звернутися за допомогою до вчителя, навіть якщо вона йому необхідна. Якщо ж за одним комп'ютером працює двоє, то ряд дрібних проблем, які виникають при розв'язуванні задач, вони можуть вирішити шляхом обговорення. Виявлено, що для учня допомога товариша виявляється часом доступнішою, піз допомога вчителя. Можливо учень пне боїться спитати у товариша щось для нього важливе і незрозуміле, але таке, що питати у вчителя він соромиться.

При оцінюванні результатів виконання практичної роботи вчитель керується перерахованими вище критеріями, в разі сумнівів у знаннях одного з пари, або в оскарженні оцінки з боку учня, вчитель має право попросити учня виконати аналогічне завдання самостійно. У разі відмови від виконання або навпаки, виконанні його, учителем ставиться оцінка відповідно до вище перелічених критеріїв. При дистанційному навчанні у вчителя можуть виникнути сумніви в самостійному виконанні практичної роботи учнем. У цьому випадку вчитель має право перевірити знання учня в режимі он-лайн обраними для цієї мети програмними засобами.

ПРОЦЕДУРИ ОЦІНЮВАННЯ НАВЧАЛЬНИХ ДОСЯГНЕНЬ

ЗДОБУВАЧІВ ОСВІТИ З ІНФОРМАТИКИ

Основні види оцінювання: поточне, формувальне і підсумкове (тематичне, семестрове, річне).

Формувальне оцінювання відбувається під час навчання, сприяє кращим результатам учнів і ґрунтується на поставлених цілях. Це інтерактивне оцінювання учнівського прогресу, що дає змогу вчителям визначати потреби учнів, адаптуючи до них процес навчання. Це постійне оцінювання, яке розпочинається з попереднього оцінювання знань і вмінь учнів на початку теми та впродовж її вивчення. Формувальне оцінювання включає: само оцінювання, спінювання учнями, оцінювання співробітництва та оцінювання результатів проектної діяльності. Алгоритм діяльності вчителя щодо організації формувального оцінювання:

формулювання об'єктивних та зрозумілих для учнів навчальних цілей;

- створення ефективного зворотного зв'язку;
- забезпечення активної участі учнів у процесі пізнання; ознайомлення учнів з критеріями оцінювання;
- забезпечення можливості н уміння учнів аналізувати власну діяльність (рефлексія); корегування спільно з учнями підходів до навчання з урахуванням результатів оцінювання.
- Тематична оцінка виставляється з урахуванням поточних оцінок за різні види навчальних робіт, зокрема лабораторні (практичні) роботи.
- Семестрове оцінювання здійснюється на підставі тематичних оцінок. І при цьому мають враховуватися динаміка особистих навчальних досягнень учня (учениці) з предмета протягом семестру, важливість теми, тривалість її вивченні. складність змісту тощо. Семестрова оцінка підлягає коригуванню.
- Річна оцінка виставляється на основі семестрових оцінок також з урахуванням динаміки зростання рівня навчальних досягнень учня/учениці.
- І при виставленні оцінки за семестр ураховуються складність і значущість окремих тем для формування предметної компетентності, динаміку навчальних досягнень учнів.
- Зміст завдань для перевірки навчальних досягнень. з теми маг

відповідати очікуваним результатам навчання учнів, визначеним програмою, і забезпечувати виявлення не тільки базових знань учнів, а й вміння їх застосовувати у життєвих ситуаціях.

- Такі ж критерії, правила та процедури оцінювання навчальних досягнень здобувачів освіти з інформатики діють для учнів, що здобувають освіту в індивідуальній формі (екстернатам, сімейна (домашня), педагогічний патронаж).

***КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ НАВЧАЛЬНИХ ДОСЯГНЕНЬ
ЗДОБУВАЧІВ ОСВІТИ З ІНФОРМАТИКИ (вивчення з
використанням технологій дистанційного навчання)***

Оцінювання навчальних досягнень учнів здійснюється за 12 бальною шкалою.

Рівень	Бали	Критерії оцінювання з інформатики
Початковий	1	Учень: розпізнає окремі об'єкти, явища і факти предметної галузі; знає і виконує правила техніки безпеки під час роботи з комп'ютерною технікою
	2	Учень: розпізнає окремі об'єкти, явища і факти предметної галузі та може фрагментарно відтворити знання про них
	3	Учень: має фрагментарні знання незначного загального обсягу (менше половини навчального матеріалу) за відсутності сформованих умінь та навичок
Середній	4	Учень: має початковий рівень знань, значну (більше половини) частину навчального матеріалу може відтворити; виконує елементарне навчальне завдання із допомогою вчителя; має елементарні навички роботи на комп'ютері
	5	Учень: має рівень знань вищий, ніж початковий; може з допомогою вчителя відтворити значну частину навчального матеріалу; має стійкі навички виконання елементарних дій з опрацювання даних на комп'ютері
	6	Учень: пояснює основні поняття навчального матеріалу; може самостійно відтворити значну частину навчального матеріалу; вміє за зразком виконати просте навчальне завдання; має стійкі навички виконання основних дій з опрацювання даних на комп'ютері

Достатній	7	Учень: вміє застосовувати вивчений матеріал у стандартних ситуаціях; може пояснити основні процеси, що відбуваються під час роботи інформаційної системи, та наводити власні приклади на підтвердження деяких тверджень; вміє виконувати навчальні завдання передбачені програмою
	8	Учень вміє: аналізувати навчальний матеріал, в цілому самостійно застосовувати його на практиці; контролювати власну діяльність; самостійно виправляти вказані вчителем помилки; самостійно визначати спосіб розв'язування навчальної задачі; використовувати довідкові системи програмних засобів
	9	Учень: вільно володіє навчальним матеріалом, застосовує знання на практиці; вміє систематизувати і узагальнювати отримані відомості; самостійно знаходить і виправляє допущені помилки; може аргументовано обрати раціональний спосіб виконання навчального завдання; використовує електронні засоби для пошуку потрібних відомостей.
Високий	10	Учень: володіє міцними знаннями, самостійно визначає проміжні етапи власної навчальної діяльності, аналізує нові факти, явища; вміє самостійно знаходити додаткові відомості та використовує їх для реалізації поставлених перед ним навчальних завдань, судження його логічні і достатньо обґрунтовані; має сформовані навички керування інформаційними системами
	11	Учень: володіє узагальненими знаннями з предмета; вміє планувати особисту навчальну діяльність, оцінювати результати власної практичної роботи; вміє самостійно знаходити джерела даних і відомостей та використовувати їх відповідно до мети і завдань власної пізнавальної діяльності; використовує набуті знання і вміння у нестандартних ситуаціях; вміє виконувати завдання, не передбачені навчальною програмою; має стійкі навички керування інформаційними системами
	12	Учень: має стійкі системні знання та творчо їх використовує у процесі продуктивної діяльності; вільно опановує та використовує нові інформаційні технології для поповнення власних знань та розв'язування задач; має стійкі навички керування інформаційними системами в нестандартних ситуаціях

ПРАВИЛА ОЦІНЮВАННЯ НАВЧАЛЬНИХ ДОСЯГНЕНЬ ЗДОБУВАЧІВ ОСВІТИ З ІНФОРМАТИКИ (вивчення з використанням технологій дистанційного навчання)

1. При оцінюванні учнів керуватися критеріями оцінювання навчальних досягнень учнів з інформатики.
2. При оцінюванні практичних робіт (презентацій, рефератів, електронних таблиць, алгоритмів (Scratch, Python), gif – анімацій,) учнів керуватися критеріями оцінювання практичних робіт учнів з інформатики.
3. Перевіряти надіслані письмові роботи та фото звіти (скріншоти) тільки відповідної якості (чіткого не розмитого зображення).
4. Завантажувати уроки на блог дистанційного навчання у вигляді документів формату doc (docx) або PDF та за бажанням вчителя, додаткові джерела інформації (презентації, відео ролики і т. д.)
5. Називати файли завантажених уроків за датою уроку.
6. Для зменшення ризиків необ'єктивного оцінювання під час тестування рекомендовано:
 - налаштувати опцію проходження тесту один раз;
 - обмежити час на виконання завдання;
 - повідомляти результати (у разі неавтоматизованої перевірки робіт) індивідуально після здачі робіт всіма учнями;
 - в разі спірної оцінки учитель може провести додаткове усне опитування учнів за допомогою одного із засобів телефонного або відеозв'язку.
7. **У синхронному режимі учні можуть:**
 - виконувати завдання (тести) на платформах Google Клас, «На урок», Moodle, «Всеосвіта», Форма тощо за вибором вчителя та з урахуванням можливостей учня;
 - виконувати завдання теоретичної бази знань предмету у вигляді диктантів з інформатики, із використанням відеоінструментів Skype, Zoom, Google Meet тощо;
 - брати участь в усних формах контролю (знання теоретичної бази предмету; презентація та захист проектів тощо) із використанням відеоінструментів Skype, Zoom, Google Meet індивідуально або в групах;

- брати участь в онлайн - семінарах та онлайн - форумах із використанням відеоінструментів Skype, Zoom або в чатах на платформах дистанційного навчання (наприклад, moodle);
- виконувати інші завдання, які пропонує вчитель;
- через технічні збої (або пропуску з інших поважних причин) під час виконання обов'язкової роботи окремими учнями передбачити можливість повторного виконання тесту (презентації, реферату, повідомлень, відео, написання коду програми тощо) протягом 2-3 днів. Дату та час перездачі визначає учитель, узгоджуючи з учнем.

8. В асинхронному режимі учні можуть:

- виконувати завдання (тестові, письмові) на одній з платформ (Google Клас, «На урок», Moodle, «Всеосвіта», Google Форма та ін. за вибором вчителя);
- виконувати практичні роботи (презентації, реферати, електронні таблиці, алгоритми (Scratch, Python), gif – анімації та надсилати вчителю файли з виконаними завданнями в Classrrom, електронною поштою, в один із месенджерів (Viber, ватсап) або іншими засобами поштового зв'язку (за відсутністю технічних засобів навчання або доступу до мережі Інтернет);
- знімати на відео або записувати аудіо усних відповідей та надсилати файли вчителю засобами електронного зв'язку;
- виконувати інші завдання, запропоновані учителем.

9. Результати оцінювання навчальних досягнень повідомляти учням у такі способи:

- фіксувати в електронному щоденнику;
- надсилати в індивідуальному порядку шляхом використання одного із засобів зв'язку (Classrrom, електронної пошти, повідомлення в одному з месенджерів тощо).

ПРОЦЕДУРИ ОЦІНЮВАННЯ НАВЧАЛЬНИХ ДОСЯГНЕНЬ ЗДОБУВАЧІВ ОСВІТИ З ІНФОРМАТИКИ (вивчення з використанням технологій дистанційного навчання)

Основні види оцінювання: **формувальне, поточне і підсумкове** (тематичне, семестрове, річне).

Тематична оцінка виставляється з урахуванням поточних

оцінок за різні види навчальних робіт, зокрема практичні роботи.

Семестрове оцінювання здійснюється на підставі тематичних оцінок. При цьому мають враховуватися динаміка особистих навчальних досягнень учня (учениці) з предмета протягом семестру, важливість теми, тривалість її вивчення, складність змісту тощо. Семестрова оцінка підлягає коригуванню.

Річна оцінка виставляється на основі семестрових оцінок також з урахуванням динаміки зростання рівня навчальних досягнень учня/учениці.

При виставленні оцінки за семестр ураховуються складність і значущість окремих тем для формування предметної компетентності, динаміку навчальних досягнень учнів.

Зміст завдань для перевірки навчальних досягнень з теми має відповідати очікуваним результатам навчання учнів, визначеним програмою, і забезпечувати виявлення не тільки базових знань учнів, а й вміння їх застосовувати у життєвих ситуаціях.

Основною метою оцінювання учнів в умовах дистанційного навчання є не перевірка і контроль, а забезпечення зворотного зв'язку вчителя з учнями. Тому в організації щоденного освітнього процесу варто надавати пріоритет не поточному, а формувальному оцінюванню, яке передбачає надання учням підтримки, коригування засобів та методів навчання у випадку виявлення їх неефективності. Результати виконаних учнями самостійних робіт мають використовуватися для відзначення їх успіхів, аналізу помилок, планування подальшої роботи з опанування навчального матеріалу в умовах дистанційного навчання.

Поточне оцінювання вчителі можуть здійснювати в усній і письмовій формах, застосовуючи такі його види: тестування, практичні роботи та творчі проекти, усні співбесіди та опитування. Кількість робіт, які підлягають поточному оцінюванню та передбачають фіксацію оцінки у класному журналі, під час дистанційного навчання варто оптимізувати з метою уникнення перевантаження учнів.

Якщо вчитель застосовує одну з платформ для дистанційного навчання (Google Клас, «На Урок», «Всеосвіта», Moodle тощо), він може налаштувати опцію переходу учня до наступної теми за умови

виконання перевірного завдання за вивчену тему. Це дозволить зменшити навантаження на вчителя, пов'язане з «ручною» перевіркою завдань, а учню – здійснювати самооцінювання успішності оволодіння навчальним матеріалом.

Більш традиційний підхід передбачає передачу виконаних письмових робіт (зроблених на комп'ютері або сфотографованих) через електронну пошту або платформу Google Клас, moodle та інші, один із месенджерів (Viber, Facebook, WhatsApp тощо).

Усні завдання можуть бути оцінені учителем безпосередньо через Skype, Zoom, Google Meet або будь-який месенджер, що забезпечує відеозв'язок у синхронному режимі або перевірені опосередкованим способом через відео або аудіо файли, надіслані учнями на пошту вчителя.

За відсутності засобів Інтернет-зв'язку, зворотній зв'язок з учнями вчитель може підтримувати в телефонному режимі, а виконані завдання отримувати поштою.

Формувальне оцінювання – відбувається під час навчання, сприяє кращим результатам учнів і ґрунтується на поставлених цілях (тобто оцінювання для навчання). Це інтерактивне оцінювання учнівського прогресу, що дає змогу вчителям визначати потреби учнів, адаптуючи до них процес навчання. Це постійне оцінювання, яке розпочинається з попереднього оцінювання знань і вмінь учнів на початку теми та впродовж її вивчення. Формувальне оцінювання включає: самооцінювання, оцінювання учнями, оцінювання співробітництва та оцінювання результатів проектної діяльності. Алгоритм діяльності вчителя щодо організації формувального оцінювання:

- формулювання об'єктивних та зрозумілих для учнів навчальних цілей;
- створення ефективного зворотнього зв'язку;
- забезпечення активної участі учнів у процесі пізнання;
- ознайомлення учнів з критеріями оцінювання;
- забезпечення можливості й уміння учнів аналізувати власну діяльність (рефлексія);
- корегування спільно з учнями підходів до навчання з урахуванням результатів оцінювання.

Учитель може організувати самооцінювання учнями успішності своєї роботи, надіславши їм ключі для самоперевірки (після виконання роботи), критерії оцінювання та самооцінювання творчих робіт тощо.

Під час організації освітнього процесу з використанням дистанційних технологій навчання в умовах карантину підсумкове оцінювання (тематичне, семестрове та річне) може здійснюватися віддалено, із використанням цифрових технологій для всіх здобувачів освіти, незалежно від форми, за якою вони здобувають освіту (очної (денної та вечірньої), заочної, дистанційної, мережевої, сімейної (домашньої), екстернатної, педагогічного патронажу).

Тематичне оцінювання визначає рівень навчальних досягнень з певної теми (частини теми, сукупності тем). Тематичний бал виставляють за результатами поточного оцінювання, враховуючи всі види навчальної діяльності, що підлягали оцінюванню протягом вивчення теми. Тематичний бал не підлягає коригуванню (повторне тематичне оцінювання не проводиться і оцінка за повторне тематичне оцінювання не виставляється). Якщо учень (учениця) був(ла) відсутній(я) на уроках протягом вивчення теми, не виконував(ла) вимоги навчальної програми, у колонку з надписом «Тематична» виставляється н/а (не атестований(а)).

Підсумкова оцінка **за семестр** виставляється з урахуванням тематичного оцінювання, отриманого учнями під час дистанційного навчання. Учні, які не мають результатів поточного оцінювання з об'єктивних причин, можуть бути оцінені за результатами проведення семестрової підсумкової роботи.

Річне оцінювання виставляється з урахуванням результатів оцінювання за перший та другий семестри навчального року.

Такі ж критерії, правила та процедури оцінювання навчальних досягнень здобувачів освіти з інформатики (вивчення з використанням технологій дистанційного навчання) діють для учнів, що здобувають освіту в індивідуальній формі (екстернатна, сімейна (домашня), педагогічний патронаж).